वि॰कौ॰ "दूराद्धूते च" पा॰ । "दूरात् सम्बोधने यद्वाक्यस्य टेः प्लुतः स्यात् । अक्लन् पिब देवदत्त३ !" हे हे प्रयोगे हेहयोः" पा॰ । एतयोः प्रयोगे दूराद्धूते यद्वाक्यस्य हेहयोरेव प्लुतः स्यात् । हे३ राम ! राम ! हे३ "गुरोरनृतोऽनन्त्यस्याप्येकैकस्य प्राचाम्" पा॰ दूराद्धूते यद्वाक्यस्य अन्त्यस्यानन्त्यस्यापि गुरोर्वा प्लुतः स्यात् । दे३वदत्त । देव३दत्त । देवद३त्त । गुरोः किम् । वकारात् परस्य अकारस्य मा भूत् । अनृतः किम् । कृष्ण३ । एकैकग्रहणं पर्य्यायार्थम् । इह प्राचामिति योगो विभज्यते तेन सर्वः प्लुतो विकल्प्यते "अप्लुतवदुपस्थिते" पा॰ । उपस्थितोऽनार्षे इतिशब्दस्तस्मात् परे प्लुतोऽप्लुतवद्भवति । अप्लुतकार्यं यथादिकरुरोति । सुश्लोक३ इति । सुश्लोकेति । वत् किम् अप्लुत इत्युक्ते प्लुत एव निषिध्येत तथा च प्रगृह्यात्रवे प्रकृतिभावे प्लुतस्य श्रवणं स्यात् । अग्नी३ इति । "इ३ याकवमेषस्य" पा॰ इ३ प्लुतोऽचि परेऽप्लुतवद्वा स्यात् । चितुहीति चितु हि३ इति । चितु हि३ इदं चितुहीदम् । उभयत्र विभाषेयम् "ओमभ्यादाने" पा॰ ओंशब्दस्य प्लुतः स्यात् आरम्भे । ओ३म् अग्निमीळे पुरोहितम् । अभ्यादाने किम् ओमित्येकाक्षरम् "वे यज्ञकर्मणि" पा॰ वे३ यजामहे । यज्ञेति किम् वे यजामहे३ "प्रणवष्टेः" पा॰ यज्ञकर्मणि टेरोमित्यादेशः स्यात् । अपां रेतांसि जिन्वतो३म् । टेः किम् हवन्ते अन्यस्य मा भूत् । "याज्यान्तः" पा॰ वे याज्यान्ता मन्त्रास्तेषामन्त्यस्य टेः प्लुतो यज्ञकर्मणि । जिह्वामग्ने ! चकृषे हव्यवाह३ । अन्तः किम् । याज्यानामृचां वाक्यसमुदायरूपाणां प्रतिवाक्यं टेर्न स्यात् । सर्वान्तस्य चेष्यते "ब्रूहिप्रेष्यश्रौषड्वौषडावाहनाग्नेः" पा॰ एषामादेः प्लुतो यज्ञकर्मणि । अग्नवेऽनुब्रू३हि । अग्नये गोमयानि प्रे३षय । अस्तु श्रौ३षट् । ओमग्ने ब्रूहि वौ३षट् । अग्निमा३वह "अग्नीत् प्रेषणे परस्य च" पा॰ अग्नीधः प्रेषणे आदेर्यः प्लुतस्तस्मात् परस्य च । ओ३ आवह नेह अग्नीदग्नीन् विहर३ । बर्हिस्तृणीहि३ । "विभाषा पृष्टप्रतिवचने हेः" पा॰ प्लुतः । अकार्षीः कटम् अकार्षं हि३ । अकार्षं हि । पृष्टेति किम् कटं करिष्यति हि३ । हेः किम् करोमि ननु "निगृह्यानुयोगे च" पा॰ अत्र यद्वाक्यस्य टेः प्लुतो वा । अद्यामावास्येत्याह३ । अद्य अमावास्येत्येवंवादिनं वक्ता समवाह प्रत्याह एवमनुयुञ्जते । "आम्रेडितस्मर्त्सने" पा॰ दस्यो दस्यो३ घातयिष्यामि त्वाम् । आम्रेडितग्रहणं द्विरुक्तोपलक्षणम् । चोर३ चोर । "अङ्गयुक्तान्तिङाकाङ्क्षम्" पा॰ अङ्गेत्यनेन युक्तान्तिङन्तं प्लुतं । अङ्ग कूज३ इदानीं ज्ञास्यसि जाल्म ! । तिङ किम् ? अङ्ग देवदत्त ! मिथ्या वदसि३ । आकाङ्क्षं किम् अङ्ग पच नेतदपरमाकाङ्क्षति । भर्त्सन इत्येव । अङ्गाधीत्व भक्तान्त दास्यामि । "विचार्यमाणानाम्" पा॰ वाक्यानां टेः प्लुतः । होतव्यं दीक्षितस्य गृहे३ इ । (वक्ष्यमाणेन एतः स्थाने इः) न होतव्य३मिति । होतव्यन्न होतव्यमिति विचार्यते । प्रमाणैर्वस्तुतत्त्वपरीक्षणं विचारः । "पूर्वन्तु भाषायाम्" पा॰ विचार्यमाणानां पूर्वमेव प्लुतो । अहिर्तु३ रज्जुर्तु । प्रयोगापेक्षत्वं पूर्वत्वम् । इह भाषायहणात् पूर्वयोगस्छन्दसीति ज्ञायते । "प्रतिश्रवणे च" पा॰ वाक्यस्य टेः प्लुतोऽभ्युपगमे प्रतिज्ञाने श्रवणाभिमुख्ये च । गां मे देहि भो कृष्ण३ते ददामि३ । नित्यः शब्दो भवितुमर्हति३ । देवदत्त ! किमात्थ३ । "अनुदात्तं प्रश्नान्ताभिपूजितयोः" पा॰ अनुदात्तः प्लुतः स्यात् । दूराद्धूतादिषु सिद्धस्य प्लुतस्यानुदात्तत्वमात्मनेनेन विधीयते । अग्निभूत३ इ । पटु३ उ । अग्निभूते पटो एतयोः प्रश्नान्ते टेरनुदात्तः प्लुतः । शोभनः खल्वसि३माणवक३ । "चिदिति चोपमार्थे प्रयुज्यमाने" पा॰ वाक्यस्य टेरनुदात्तः प्लुतः । अग्निचिद्भावा३त् । अग्निचिदिव भावात् उपमार्थं किम् क्वचिदाह । प्रयुज्यमाने किम् अग्निर्माणवको भावात् "उपरिस्विदासीति च" पा॰ टेः प्लुतोऽनुदात्तः स्यात् । उपरिस्विदासीत् । अधःस्विदासीदित्यत्र तु विचार्यमाणानामित्युदात्तः प्लुतः । "स्वरितमाम्रेडितेऽसूयासम्मतिकोपकुत्सनेषु" पा॰ स्वरितः प्लुतः स्यादाम्रेडिते परेऽसूयादौ गम्ये । असूयायाम् अभिरूपक३ अभिरूपक रिक्तान्त अभिरूपम् । सम्मतौ । अभिरूपक३ अभिरूपक शोभनोऽसि । कोपे । अविनीतक३ अविनीतक इदानीं ज्ञास्यसि जाल्म ! । कुत्सने । शाक्तीक३ शाक्तीक रिक्ता ते शक्तिः । "क्षियाशीःप्रैषेषु तिङाकाङ्क्षम्" पा॰ आकाङ्क्षस्य तिङन्तस्य टेः स्वरितः प्लुतः स्यात् आचारभेदे आशिषि प्रैषेषु गम्यमानेषु । स्वयं ह रथेन याति३ उपाध्यायी पदातिं गमयति । प्रार्थनायाम् । पुत्रांश्च लप्सीष्ट३ धनञ्च तात । व्यापारणे । कटं कुरु३ यामं गच्छ । आकाङ्क्षं किम्